

Evaluering af pædagogisk udviklingsplan – Børnehaven Roskilde Lille Skole – juni 2018

De seks læreplanstemaer er beskrevet i vores pædagogiske udviklingsplan og herunder kan læses vores evaluering af udviklingsplanen. Til hvert tema er indledningsvist beskrevet, hvordan vi opfatter og har fokus på læreplanstemaerne i vores daglige pædagogiske praksis.

Alsidig personlig udvikling
<p>At arbejde med den alsidige personlige udvikling er vigtigt, for dette medvirker til at barnet kan udvikle en positiv identitet. For at udvikle identitet er det vigtigt, at blive anerkendt i sin etniske, sociale og familiære baggrund. Det er vigtigt at barnet kender sig selv og kan afgrænse sig og give udtryk for egne følelser, holdninger og behov. Det er afgørende forudsætninger for at kunne fungere godt som menneske i samspil med andre.</p> <p>For at barnet skal kunne gøre sin indflydelse gældende i sociale sammenhænge er det vigtigt, at barnet kan aflæse sociale koder, har empati, selvværd og selvagtelse.</p>
<p>I vores børnehave har vi fokus på barnets alsidige personlig udvikling:</p> <ul style="list-style-type: none">• Barnet oplever sig selv betydningsfuld for fællesskabet – at vi alle kan bidrage med noget til fællesskabet.• Barnet lærer at have ansvar overfor sig selv og andre og vores dyr.• Sker i kontakten mellem mennesker – i relationer i børnefællesskaber.• Børnegruppens størrelse og sammensætning af alder og køn har betydning for barnets udvikling og dannelse af relationer og venskaber.• Når vi tager på vores årlige koloni, får barnet mulighed for at opleve sig selv væk fra hjemmets rammer. Vi har fokus på nærvær, tryghed og omsorg for det enkelte barn og for gruppen af børn. Hvordan tackler og rummer barnet og de voksne følelsen af fx hjemve hos et barn.• Ligeværdighed mellem børn og voksne vægter vi meget højt. Vi har fokus på den måde vi er sammen på. Den måde vi taler til hinanden på.• At vi voksne i børnehaven er rollemodeller for barnet, børnegruppen, forældre og kollegaer.• At barnet bliver mødt med tydelighed fra de voksne.• Vi ser vores børnehave som en forlængelse af barnets hjem, forstået på den måde, at vi har fokus på at afinstitutionalisere vores børnehave i praksis; relationerne mellem pædagogerne, barnet og forældrene og indretningen af børnehaven.• Barnet bliver mødt med individuelle hensyn, tiltag og krav og får alderssvarende ansvar for sig selv og for fællesskabet. Dette sker fx, når børnene får forskellige opgaver og bliver mødt af forskellige regler. Eller når et barn i gruppen får en mad om formiddagen, da det er hans individuelle behov og ikke gruppen af børns behov.• Barnet lærer, at de er en del af en gruppe – et fællesskab. At de nogle gange skal vente på, at det bliver deres tur. Lære at dele med andre børn – og voksne, og at deltage i vores samlinger med historier og sang og informationer, hvor barnet også har mulighed for at fortælle om egne oplevelser eller vise noget frem for de andre. Dette kan fx være en sten, der er fundet på ferien, en bog med dyr, en ny bamse...• Barnet opfordres til at deltage i den daglige madlavning og borddækning.

- Barnet oplever, at ingen følelser er forkerte; vi hjælper barnet med at beskrive følelsen, og vi anviser handlemuligheder for, hvor og hvordan de kan agere og tackle en følelse.
- Vores børnehave er ikke indhegnet; børnene kan bevæge sig frit på stort set hele arealet. Vi tror på, at børnene ikke bevæger sig længere væk, end vi har aftalt. Vi vil gerne vise dem den tillid og ansvar ved at de er opmærksomme på, hvor på børnehaven/skolens store område de leger.

Sociale kompetencer

At arbejde med at støtte børnene i udvikling af deres sociale kompetencer er vigtig, fordi sociale kompetencer er afgørende for vores evne til at kunne indgå i relationer med andre mennesker og derigennem løbende udvikle identiteten.

At lære at blive sig selv fordrer gode sociale kompetencer, for det er i samspillet med andre mennesker, at vi får mulighed for at få øje på, hvem vi er. Når barnet vokser op skal det dels lære at blive sig selv, dels at kunne indgå i fællesskaber og samtidig fastholde sin egen identitet i fællesskabet. Dette fordrer udvikling af sociale kompetencer.

Børn skal lære om grænser, deres egne og andres og om samfundets normer. Desuden skal børn i dag lære at navigere i mange forskellige sammenhænge. Med stærke sociale kompetencer kan barnet lære at se og analysere de forskellige sociale samspil. På den måde kan de også indgå i de sociale og påvirke dem eller forlade dem. Sociale kompetencer er ligeledes vigtige færdigheder at have for barnet senere i livet, såvel i uddannelsesårene som i arbejds- og privatlivet.

Sociale kompetencer udvikles i fællesskaber og gennem relationer til andre. I vores børnehave har vi følgende fokus for udvikling af barnets sociale kompetencer:

- Børnehavens antal af børn, alder og køn, giver børnene gode betingelser for udvikling af sociale kompetencer, da de har forholdsvis få børn at skulle forholde sig til og til at udvikle sig sammen med. Dette sker i fx relationer, lege, vores daglige samlinger, madlavning og meget andet. At de store børn er rollemodeller for de yngre børn og at vi opfordrer børnene til at hjælpe hinanden og have opmærksomhed på hinanden.
- At børnehaven naturligt er en del af Roskilde Lille Skole, hvilket i praksis betyder, at børnehavebørnene udvikler venskaber med børn fra skolen, både store og små skolebørn. Vi voksne har en naturlig åbenhed og nysgerrighed overfor børnenes opbyggende sociale relationer og deres fællesskaber, som kan have karakter af henholdsvis formelle (voksenstyret aktivitet) og uformelle (børnenes egne deltagelse).
- Når vi er på koloni får barnet en oplevelse af at være en del af et større fællesskab. Barnet får mulighed for at opleve, hvordan vi som individer reagerer forskelligt på følelser fx hjemve – at savne mor og far. Barnet får tillige mulighed for at opleve, hvordan børnehavens fællesskab kan se ud, når fx alle børn skal have nattøj på og børste tænder. Eller hvordan de forældre, som deltager på kolonien er opmærksomme på ikke kun deres eget barn, men på alle børn fra børnehaven, og at de tager del i ansvaret om, at vi får en herlig koloni.
- Vi understøtter børnenes venskaber; hjælper til nye og særligt har vi opmærksomhed på de børn, som kan have vanskeligheder med at blive inkluderet i børnefællesskaberne.

- Vi opfordrer forældrene til at have opmærksomhed på deres rolle til at understøtte børnenes venskaber. At de får planlagt private legeaftaler og at de hjælper hinanden.
- Ved private børnefødselsdage er forældrene opfordret (opdraget) til, at de skal invitere alle børn fra børnehaven eller alle piger eller alle drenge, for at undgå at nogle børn ellers måske aldrig ville blive inviteret. Igen har vi meget fokus på vores forpligtende fællesskaber i vores børnehave...
- I vores børnehave benytter vi ikke IT-hjælpe midler med børnene. Vi vil heller lære børnene at være gode kammerater og give dem mulighed for igennem legen at udvikle venskaber. Vi har dog en iPad, som vi bruger til at tage billeder med og til at søge fakta på, fx hvad er forskellen på en fasan og en påfugl...

Sproglig udvikling

Vi tror på, at sproget er grobund for barnets identitetsdannelse og har derfor fokus på både den verbale og nonverbale kommunikation.

At arbejde med sproget er vigtigt, fordi det er et af de grundlæggende redskaber for at barnet kan kommunikere og dermed indgå i sociale relationer med andre. Det er vigtigt, at det verbale sprog er nuanceret, så barnet kan indgå i legen med andre børn i børnehaven.

Sproget er vigtigt for at kunne udtrykke egne følelser og behov og være med til at forstå andres. Dette giver mulighed for at barnet lettere kan være i stand til at løse konflikter på en hensigtsmæssig måde. Det udviklede sprog vil kunne give barnet større status i legen og dermed i gruppen og fællesskabet. Ved at støtte barnet i at lære at aflæse andres signaler, giver vi barnet værktøjer til at kunne udvikle empati.

Et veludviklet sprog og en god sprogforståelse er med til at optimere børnenes muligheder for at deltage i undervisning, når de skal videre i skole.

I vores børnehave har vi følgende fokus omkring barnets sproglige udvikling:

- At vi er tydelige voksne, når vi kommunikerer med børnene.
- At vi voksne giver forklaringer på ord og begreber.
- Vi opfordrer børnene til at bruge (begyndende) bogstaver og tal, når de tegner og skriver. Vi snakker med børnene om bogstaver og tal.
- I vores daglige samlinger hører vi historier – nogle gange en historie, der tager flere dage at læse, som fx "Dyrene i Hakkebakkeskoven".
- I samlingerne synger vi. Vi laver rim og remser, gerne med fagter til.
- Vi har en opmærksomhed på, hvordan børnene indbyrdes kommunikerer.
- Vi er opmærksomme på, at vi alle skal tale og kommunikerer ordentligt og hensigtsmæssigt med hinanden.
- Vi sprogvurderer de børn, hvor vi i samarbejde med forældrene er enige om, at det skal afdækkes, om der skal igangsættes en sproglig indsats.

Krop og bevægelse

At arbejde med krop og bevægelse er vigtigt, fordi barnet gennem bevægelse lærer om sig selv og sin omverden gennem sanserne og derved opnår en større kropbevidsthed.

Sanselighed er afgørende for, at barnet kan udtrykke sine følelser og behov og fx udtrykke, at de er sultne, fryser eller er trætte, eller at noget er farligt.

At barnet gennem bevægelse får styrket den vestibulære sans er afgørende i forhold til barnets balanceevne og koordinering. Desuden styrker vi gennem bevægelse barnets muligheder for læring på flere planer og styrker evnen til at koncentrere sig. Det er vigtigt, at anerkende legens betydning i forhold til den motoriske og sociale udvikling, og ikke mindst bruge bevægelse som et "fælles tredje"...

Først og fremmest skal børnene opleve glæde og begejstring ved at bevæge sig, da det giver lyst, kraft, selvværd, gå-på-mod, nysgerrighed og fysisk tilfredsstillelse. At arbejde med kroppen handler derudover også om, at barnet får en bevidsthed om, hvad der er godt for kroppen fx sundt/usundt og hvorfor det er vigtigt at passe på sin krop.

I vores børnehave har vi følgende fokus på krop og bevægelse:

- Vi oplever, at børnehavens og skolens udearealer udfordrer børnenes motorik, evner, nysgerrighed og modighed.
- Børnene oplever, at de får lov – at vi voksne tror på, at de kan.
- Vi bader i fjorden med børnene, så de mærker de våde elementer og naturens kræfter. Nogle børn er umiddelbart mere begejstret for vandet end andre, hvilket vi italesætter og forholder os til. Det er fagligt spændende at opleve, hvordan børnene fx agerer forskelligt afhængigt af, hvor de er og hvad de bliver præsenteret for.
- Børnene prøver kræfter med sav og snittedolk samtidig med, at de lærer hvordan de kan passe på sig selv og hinanden.
- Børnene deltager i madlavningen; de snitter, hakker og skærer, og rører og ælter. De bruger deres sanser og smager og lugter/dufter på maden.
- I vores Sans- og Mindfulnessforløb blev børnene præsenteret for forskellige sanselige og kropslige udfordringer. De mærkede forskel på en aktiv krop og en krop i hvile. De smagte på ting og skulle fx give smagen en farve. De duftede til forskellige ting og mærkede på ting, der var indsyet i stofposer. De berørte hinanden og lavede massage på hinanden. Vi talte om følelsernes forskellige udtryk. Et meget lærerigt forløb for alle og vi påtænker at inddrage nogle af projektets elementer i vores daglige praksis.

Naturen og naturfænomener

At arbejde med naturen og naturfænomener er vigtigt, fordi barnet derigennem udvikler en større forståelse for sig selv og den omverden, det er en del af. Det vil på sigt give barnet en større livsduelighed og livsglæde ved at være i forståelse og kontakt med naturen og dens muligheder og begrænsninger.

At bo på denne planet fordrer respekt og forståelse for naturen. Det er væsentligt, at børnene får en gryende miljøbevidsthed for at kunne respektere og passe på naturen. Det er også vigtigt, at være bekendt med naturen og naturfænomener, fordi vi ofte er underlagt naturens luner, og

med kendskab hertil kan børnene på sigt bedre udvikle strategier for, hvordan de kan navigere i – eller på trods af, naturens luner. Det er vigtigt at kende til dyrene, der lever i naturen, botanik og de forskellige årstider.

I vores børnehave har vi følgende fokus på natur og naturfænomener:

- Vores børnehave ligger midt i naturen!!
- Vi følger naturens gang hen over året.
- Vi er dagligt ude i alt slags vej og forholder os til årstiden og naturfænomenerne. Vi oplever vejret tæt på og udfordrer os selv i elementerne.
- Vi bliver betaget af de store fugletræk af gæs og ænder, som finder sted forår og efterår.
- Børnene deltager i den daglige pasning af vores høns og grise. Der skal fodres, muges ud, samles æg og grisene bliver striglet.
- De dyr vi pt har i børnehaven er brugsdyr. Forstået på den måde at vi slagter dyrene og spiser dem, når de enten er blevet gamle, eller fx for hønsenes vedkommende ikke lægger æg mere.
- Børnene er med til at passe på vores køkken- og blomsterhave; de vander i varmen og piller ukrudt væk fra ærterne. De er opmærksomme på de planter, som de selv har plantet sammen med deres bedsteforældre, da vi havde inviteret bedsteforældrene til en dag i børnehaven.
- De er med til at tænde bål og lave mad her, samtidig med at vi undersøger ilden som element.
- I vores køkken forholder vi os til den mad vi spiser. Ligesom vi er undersøgende sammen med børnene på, hvordan fx en fisk ser ud inden i.
- Vi inddrager naturen i vores kreative og æstetiske udtryk ved at fx indrette med birkestammer indenfor.
- En gang om året bestiller vi sommerfuglelarver, som vi følger indtil de forpupper sig og derefter udvikler sig til sommerfugle, som vi sætter fri i naturen.
- Børnehaven er sponsor for en elefantunge – Jotto, i Kenya. Når der er nyt fra "elefantbørnehjemmet" og om Jotto, bliver børnene inddraget i dette.
- Vi tager ofte på tur ud i naturen; vi tager i skoven, til stranden, til fjorden og ture til gravhøjen, der ligger tæt på børnehaven.
- Vi afholder Lanternefest og forholder os til forskelle på lys og mørke.
- Vi forsøger, at tænke i bæredygtigt i vores daglige pædagogiske praksis. Vi involverer børnene i sortering af affald og er bevidste om, hvad vi kan genbruge og hvad vi kan anskaffe brugt eller få foræret.
- Vi har naturemneuger samtidig med yngstegruppen fra skolen. I år er temaet: fjorden.

Kulturelle udtryksformer og værdier

At arbejde med kulturelle udtryksformer og værdier er vigtigt, fordi det medvirker til at berige og inspirere barnet i dets udvikling. Det giver barnet en varieret opfattelse af sig selv, andre og omgivelserne. Denne opfattelse skal bære og værdisætte en stor del af et menneskes personlige, sociale og kulturelle identitet livet igennem.

Vi ser kulturelle udtryksformer som det at få mulighed for, at give udtryk for indtryk gennem tilbud om forskellige kreative processer. Det er vores overbevisning, at man gennem kreative processer tilegner sig øget bevidsthed omkring identitet, selvværd og fællesskabsfølelse. Ovennævnte er vigtigt for dannelsen af personligheden, da det gør, at man bliver i stand til at sætte sine erfaringer og oplevelser i perspektiv. Gennem de kreative processer kan man styrke fællesskaberne og den enkeltes muligheder for deltagelse i fællesskabet.

Vi tror på, at man gennem æstetiske læreprocesser får mulighed for at lære sig selv bedre at kende og enten fremme sit udtryk eller tilegne sig en udtryksform, fx musik, tegning, dans osv. Vi tror, at det på sigt vil højne ens livskvalitet og muligheder for trivsel, da det er en væsentlig kompetence at kunne udtrykke følelser, oplevelser og sindstilstande, som ikke lige lader sig verbalisere.

Vi mener, at man med kendskab til sin egen og andres kultur dels udvikler større tolerance, dels personlig styrke og ro, når man kender sig egen historie og baggrund.

I vores børnehave har vi følgende fokus på kulturelle udtryksformer og værdier:

- I vores kreative projekter bliver børnene præsenteret for forskellige materialer fra gang til gang. Men samtidig er nogle af materialer genkendelige, så børnene oplever udvikling i at bruge og formgive med materialet.
- Når nye materialer bliver inddraget har vi fokus på form, struktur og udtryk.
- I børnehaven markerer vi julens kommen ved at pynte børnehaven med julepynt, som vi fremstiller sammen med eleverne fra 9. + 10. klasse.
- Vi afholder et fødselsdagsritual i børnehaven, når et barn fylder år. Barnet får en fin kappe på og guldkrone på hovedet. Et stearinlys tændes og sendes rundt mellem alle børn og voksne, som "sender gode tanker" til fødselaren. Nogle børn sender hurtigt stearinlyset videre til den næste, men andre børn har brug for at sidde med lyset i lang tid og dette respekterer vi. Vi venter i stilhed på at børnene bruger den tid, de føler er vigtigt for dem. Vi respekterer det enkelte barns behov og skynder ikke på dem, får at vi kan blive færdige...
- Vi ser og oplever skolens tre årlige teaterstykker – og går meget op i det.
- Vi har arbejdet med forskellige projekter, hvor vi som udgangspunkt inddrager et kreativt element:
 - Kunstprojekt om Rudolf Tegner, hvor vi sammen med børnene var undersøgende på kunstneren. Vi besøgte statueparken i Dronningmølle, vi lavede selv skulpturer i ler og sne. Børnene var skulpturmodeller for hinanden og de tegnede og malede skulpturer.
 - Fællesemne med skolen – "Vestindiske Øer"; Her undersøgte vi fiskelivet i havene omkring De vestindiske øer. Der blev tegnet og malet fisk. Opbygget et havmiljø med "fisk" i alle mulige farver og materialer. Der blev lavet en sandbund med hjemmelavede vandmænd og muslingskaller.
 - Elefantprojekt, med udgangspunkt i vores sponsor elefantunge – Jotto. Børnene lavede elefanter af ler og byggede i fællesskab en stor elefant af genbrugsmaterialer.
 - Fællesemne med skolen – Bæredygtighed, her byggede vi i fællesskab en kæmpe kuglebane af genbrugsmaterialer.
- Morgensang med alle på Roskilde Lille Skole hver fredag morgen.
- I Børnehaven på Roskilde Lille Skole har vi pt ikke børn, familier og kolleger med anden etnicitet. Så derfor er det vigtigt, at vi opsøger og forholder os nysgerrigt til kulturelle

forskelligheder for at kunne bevare og øge barnets selvforståelse og tolerance overfor det anderledes. Vi skal have respekt for hinandens forskelligheder og se dem som en ressource. Vi påtænker at etablere en "venskabsbørnehave", hvor der er børn med anden etnicitet. Vi vil involvere forældre, bedsteforældre og venner af børnehaven med anden kulturel baggrund og invitere dem til at fortælle, om deres hjemlands særkende og vise os ting herfra.

Dette er evaluering af vores første pædagogiske udviklingsplan.

I august/september 2018 er denne pædagogiske udviklingsplan revurderet i et samarbejde mellem pædagoger, ledelsen og forældrebestyrelsen.